

MATEMATIKA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

APRIL, ŠKOLSKE 2020/2021. GODINE

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 70 MINUTA

Pribor: grafitna olovka i gumica, hemijska olovka, geometrijski pribor.
Upotreba digitrona i korektora **nije** dozvoljena.

Pažljivo pročitajte uputstvo.

Ne okrećite stranice i ne rješavajte zadatke dok to ne dozvoli dežurni nastavnik.

Test sadrži 15 zadataka.

Tokom rada možete koristiti formule koje su date na stranama 4 i 5.

Pažljivo pročitajte zadatke i razmislite prije rješavanja. Ako vam se čini da je zadatak pretežak, ne zadržavajte se predugo na njemu, već pokušajte da riješite sljedeći. Na neriješene zadatke se vratite kasnije.

Test mora biti popunjen hemijskom olovkom, a grafitnu olovku možete koristiti za crtanje.

Ukoliko pogriješite, prekržite i rješavajte ponovo. Ako ste zadatak riješili na više načina, nedvosmisleno označite koje se rješenje boduje.

Kad završite sa rješavanjem, provjerite svoje odgovore.

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačan
- zaokruženo više ponuđenih odgovora
- nečitko i nejasno napisan
- rješenje napisano grafitnom olovkom

Želimo vam puno uspjeha!

ŠIFRA UČENIKA

PRAZNA STRANA

FORMULE

- Kvadrat zbira: $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$
- Kvadrat razlike: $(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$
- Razlika kvadrata: $a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$
- Množenje stepena jednakih osnova: $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$
- Dijeljenje stepena jednakih osnova: $a^m : a^n = a^{m-n}$
- Korijen proizvoda: $\sqrt{ab} = \sqrt{a} \cdot \sqrt{b}$
- Korijen količnika: $\sqrt{a : b} = \sqrt{a} : \sqrt{b}$

- Pitagorina teorema: $c^2 = a^2 + b^2$
(c – dužina hipotenuze, a i b – dužine kateta)
- Površina trougla: $P = \frac{ah_a}{2} = \frac{bh_b}{2} = \frac{ch_c}{2}$
(a , b i c – dužine stranica, h_a , h_b i h_c – dužine odgovarajućih visina)
- Površina i visina jednakostraničnog trougla: $P = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$, $h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$
(a – dužina stranice)
- Površina paralelograma: $P = a \cdot h_a = b \cdot h_b$
(a i b – dužine stranica, h_a i h_b – dužine visina)
- Površina romba: $P = \frac{d_1 \cdot d_2}{2}$
(d_1 i d_2 – dužine dijagonala)
- Površina trapeza: $P = \frac{a + b}{2} \cdot h$
(a i b – dužine osnovica, h – dužina visine)
- Obim kružnice: $O = 2r\pi$, Površina kruga: $P = r^2\pi$
(r – dužina poluprečnika)

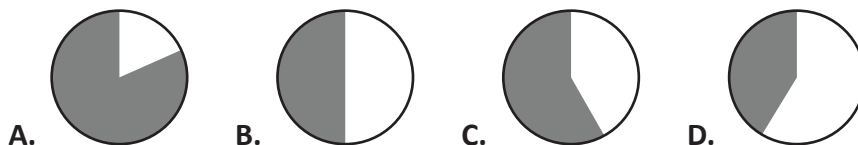
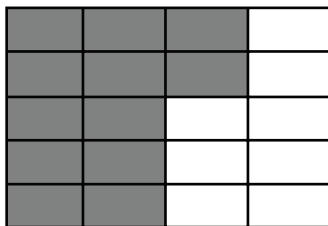
- Površina kocke: $P = 6a^2$
(a – dužina ivice)
- Zapremina kocke: $V = a^3$
(a – dužina ivice)
- Površina kvadra: $P = 2(ab + ac + bc)$
(a, b i c – dužine ivica)
- Zapremina kvadra: $V = abc$
(a, b i c – dužine ivica)

Oznake: B – površina baze, M – površina omotača i H – dužina visine

- Površina prizme: $P = 2B + M$
- Zapremina prizme: $V = B \cdot H$
- Površina piramide: $P = B + M$
- Zapremina piramide : $V = \frac{1}{3} B \cdot H$
- Površina valjka: $P = 2B + M = 2r\pi(r+H)$
(r – dužina poluprečnika osnove)
- Zapremina valjka: $V = B \cdot H = r^2\pi H$
(r – dužina poluprečnika osnove)
- Površina kupe: $P = B + M = r\pi(r+s)$
(r – dužina poluprečnika osnove i s – dužina izvodnice)
- Zapremina kupe: $V = \frac{1}{3} B \cdot H = \frac{1}{3} r^2\pi H$
(r – dužina poluprečnika osnove)

U sljedećim zadacima zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

1. Koji od datih krugova ima približno isti osjenčeni dio kao pravougaonik ispod?

1 bod

2. Koliko boca zapremine 0,25l se može napuniti sa 360l vode?

- A. 90
- B. 180
- C. 720
- D. 1440

1 bod

3. Šta od ponuđenog treba upisati u kvadratić ispod ($\square$) tako da jednakost bude tačna ($a \neq 0$)?

$$\square \cdot (-3a) = 1$$

- A. $3a$
- B. $-\frac{1}{3a}$
- C. $\frac{3}{a}$
- D. $-\frac{a}{3}$

1 bod

4. Koje vrijednosti imaju M i N ako je $5 : 6 = 20 : M = N : 30$?

- A. $M = 24$ i $N = 25$
- B. $M = 25$ i $N = 24$
- C. $M = 24$ i $N = 15$
- D. $M = 36$ i $N = 35$

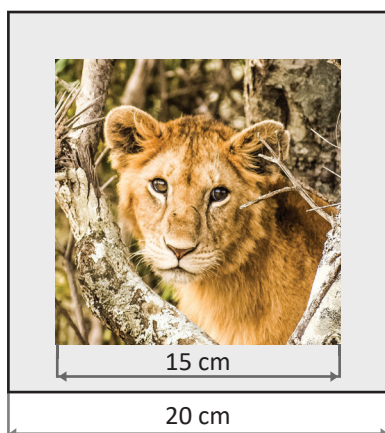
1 bod

5. Koja od datih tačaka pripada grafiku linearne funkcije $y = 2x - 4$?

- A. $(-2,0)$
- B. $(0,4)$
- C. $(3,1)$
- D. $(1,-2)$

1 bod

6. Prilikom uramljivanja je slika oblika kvadrata stavljena na papir kvadratnog oblika. Dimenzije slike i papira su date na skici ispod.

Kolika je površina papira koji nije pokriven slikom?

- A. 175cm^2
- B. 225cm^2
- C. 400cm^2
- D. 625cm^2

1 bod

Zadatke koji slijede rješavajte postupno. Bodovi se dodjeljuju na osnovu tačne postavke, postupka rješavanja i rezultata koji slijedi iz korektnog rada.

7. Izračunajte.

Napomena: Biće priznata samo rješenja sapostipkom rada.

a) $(6,55 - 1,4) \cdot 100 =$

1 bod	
-------	--

b) $-4 \cdot \left(1 - \frac{3}{4}\right) =$

1 bod	
-------	--

c) $5 \cdot |4 - 6| =$

1 bod	
-------	--

8.

U Andrijevići je u 12 h izmjereno 11°C , dok je u 7 h ujutro, temperatura bila 14°C niža. Maksimalna temperatura tog dana je izmjerena u 16 h i bila je za 20 stepeni viša od jutarnje.

Kolika je bila temperatura u Andrijevići u:

a) 7 h?

Rješenje:

1 bod	
-------	--

b) 16 h?

Rješenje:

1 bod	
-------	--

- 9.** U lift može da stane najviše 16 ljudi prosječne težine od 80 kg. Ako je u lift stavljena kutija težine 415 kg, izračunajte za koliko je ljudi prosječne težine bezbjedno da uđu u lift?

Rješenje:

3 boda	
--------	--

10. Riješite jednačinu $\frac{2x+5}{2} - 4 = \frac{4x}{3}$.

Rješenje:

3 boda	
--------	--

11. Riješite nejednačinu $(x+4)^2 - x^2 < 0$.

Rješenje:

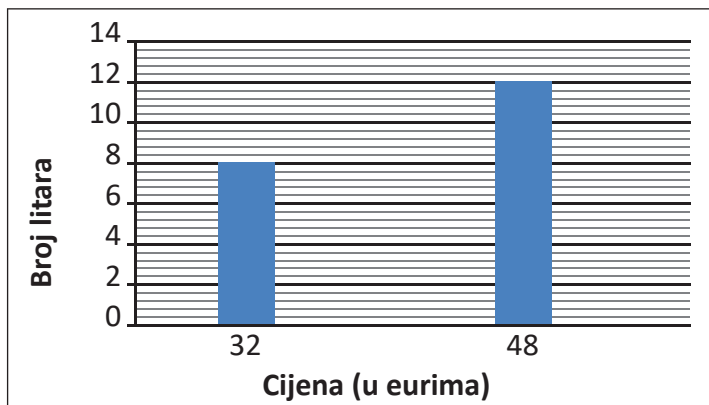
2 boda	
--------	--

12. Tabelom i dijagramom sa stupcima su date cijene motornog ulja koje se prodavalo na benzinskim pumpama A i B.

Benzinska pumpa A

Broj litara	Cijena (u eurima)
2	6
5	15
9	27

Benzinska pumpa B

- a) Koliko je koštao litar motornog ulja na pumpi koja ga prodaje po nižoj cijeni?

Rješenje:

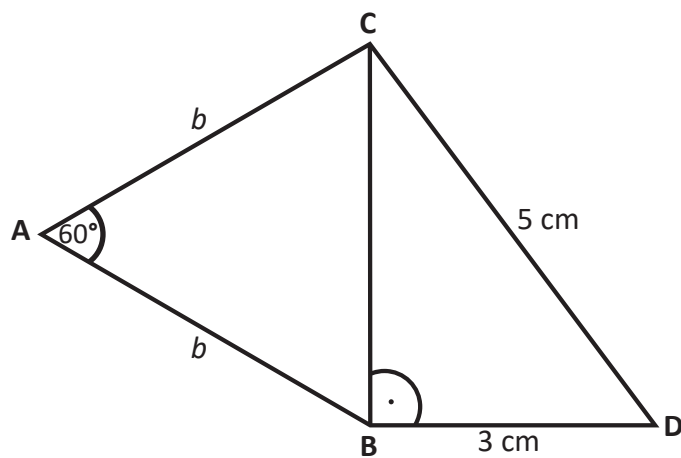
1 bod

- b) Koliko je novca bilo potrebno za 20 litara motornog ulja prodatog na pumpi B?

Rješenje:

1 bod

13. Izračunajte površinu trougla ABC koristeći podatke sa slike.

Rješenje:

3 boda

- 14.** Odredite dužinu srednje duži trapeza kod koga je obim 60 cm, a zbir dužina krakova je 26 cm.

Napomena: Neophodno je da nacrtate skicu koja odgovara tekstu zadatka.

Rješenje:

2 boda	
--------	--

- 15.** Metalna kocka čija je ivica dužine 4 dm, pretopljena je u tijelo oblika prave piramide čija je osnova kvadrat stranice 4 dm. Kolika je visina dobijene piramide?

Napomena: Neophodno je da nacrtate skicu koja odgovara tekstu zadatka.

Rješenje:

3 boda	
--------	--

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

_____

_____

GLAVNI OCJENJIVAČ: _____

Dana _____ 2021. godine